

**PREZENTAREA PRINCIPALELOR
ELEMENTE ALE BVC
PENTRU ANUL 2018**

1. Prezentarea metodologiei de realizare a bugetului de venituri si cheltuieli

Bugetul de venituri si cheltuieli reprezinta pentru companie principalul instrument de programare a veniturilor si cheltuielilor aferente activitatilor prestate pe piata de energie electrica si gaze, urmarind asigurarea echilibrului financiar intern pentru desfasurarea activitatii in conditii de profitabilitate.

In contextul actual, companiile acorda o mare atentie administrarii eficiente a resurselor si folosesc in acest scop, bugetul de venituri si cheltuieli – ca instrument de management financiar, la nivel de societate si la nivelul principalelor tipuri de activitati ale societatii.

Bugetul de venituri reprezinta estimarea financiara a serviciilor prestate de companie, iar bugetul de cheltuieli reprezinta estimarea financiara a consumului de resurse necesare realizarii obiectivelor companiei.

Compania foloseste un set de previziuni contabile in baza normelor aplicabile, respectiv Ordinul Ministerului Finantelor Publice nr. 1802/2014.

Bugetul este un instrument eficient de control asupra activitatii companiei, acesta stabilind o tinta de rezultate, permitand o mai buna supraveghere a cheltuielilor, oferind o viziune realista asupra viitorului si asigurand continuitatea afacerilor atat pe termen scurt, cat si pe termen mediu si lung.

Fundamentarea de catre companie a propunerii de buget de venituri si cheltuieli pentru anul 2018 s-a efectuat pe baza “prudentei” si “continuitatii activitatii”, in conditii de eficienta economica in dimensionarea resurselor financiare necesare finantarii intregii activitati. Conform statutului societatii, Bugetul consolidat de Venituri si Cheltuieli este aprobat de Adunarea Generala a Actionarilor dupa avizarea acestuia de catre Consiliul de Administratie.

2. Obiective strategice pentru EFSA

Informatii generale

In conformitate cu Legea energiei electrice si a gazelor naturale, tarifele sunt nediscriminatorii fiind elaborate de asa maniera incat sa acopere costurile justificabile legate de furnizarea energiei electrice si gaze si sa asigure un profit rezonabil. Tarifele aplicate clienților finali sunt:

- tarife CPC (componenta de piata concurentiala) – avizate de ANRE pentru clienții beneficiari de serviciul universal;
- tarife UI – fundamentate de furnizor pentru clienții nebeneficiari de serviciul universal;
- tarife elaborate la nivelul Electrica Furnizare pentru piata concurentiala pentru energiei electrice si gaze.

Activitatea de furnizare a energiei electrice

In prezent, furnizorii din piata cu amanuntul de energie electrica se impart in:

- furnizori concurențiali;
- furnizori de ultimă instanță (FUI).

Caracteristicile pietei concurențiale cu amanuntul sunt următoarele:

- energia furnizată pe această piață este vândută consumatorilor eligibili;
- prețul energiei se stabilește în funcție de cerere și ofertă;
- contractele în baza cărora se vinde energia electrică pot fi negociate (în limita reglementărilor în vigoare).

Furnizorul de ultimă instanță este furnizorul desemnat de autoritatea competentă (ANRE) pentru a presta serviciul universal de furnizare în condiții specifice reglementate.

Furnizorii de ultimă instanță din România, sunt: Electrica Furnizare, Enel Energie, Enel Energie Muntenia, E.ON Moldova și CEZ Vânzare.

Furnizorii de ultimă instanță sunt obligați să asigure furnizarea de energie electrică, în condiții de calitate și la prețuri rezonabile, transparente, ușor comparabile și nediscriminatorii, conform reglementărilor ANRE, următoarelor categorii de clienți:

- clienți casnici care nu și-au exercitat dreptul de eligibilitate și clienți casnici care, după ce au uzat de eligibilitate, revin la FUI;
- clienți noncasnici care au solicitat să beneficieze de serviciul universal având un număr mediu scriptic de salariați mai mic de 50 și o cifră de afaceri anuală sau o valoare totală a activelor din bilanțul contabil, conform raportărilor fiscale anuale, care nu depășește 10 milioane euro;
- clienți noncasnici care nu au uzat de eligibilitate și nu îndeplinesc condițiile sau nu au solicitat să beneficieze de serviciul universal;
- clienți noncasnici care se află în situația de a nu avea asigurată furnizarea de energie electrică din nici o altă sursă, inclusiv clienții care au uzat de eligibilitate și au rămas fără furnizor de energie electrică din motive neimputabile lor.

Caracteristicile pietei cu amanuntul în care acționează furnizorii de ultimă instanță, sunt:

- prețurile sunt avizate de ANRE, în baza Metodologiei de stabilire a tarifelor aplicate de furnizorii de ultimă instanță clienților finali (Ordin ANRE nr. 92/2015 cu modificările și completările ulterioare făcute prin Ordin ANRE nr. 75/2017);
- contractele de achiziție și de vânzare a energiei electrice sunt reglementate de ANRE;
- achiziția de către FUI a energiei electrice furnizată la tarife CPC se face prin contracte bilaterale încheiate pe PCSU și prin contracte bilaterale încheiate pe PC. Diferențele dintre consumul realizat și cantitatea de energie electrică din contractele bilaterale încheiate pe PCSU și PC se pot tranzacționa, după caz, pe PZU, PE și/sau la preț de dezechilibru.

Obligațiile ANRE în avizarea tarifelor CPC:

ANRE avizează tarifele CPC aplicate clienților finali de către furnizorul de ultimă instanță pe baza următoarelor date și informații:

- cantitatea de energie prognozată a fi vândută clienților finali care nu au uzat de eligibilitate, determinată de către FUI pe baza:
  - consumului final realizat de clienții casnici în anul anterior;
  - istoricului de consum al clienților finali noncasnici existenți și a cantităților contractate pentru clienții noncasnici noi;
  - strategiei naționale de evoluție a consumului de energie electrică;
  - rapoartelor de monitorizare ANRE și comunicatelor INS;
- costul de achiziție previzionat al energiei electrice;
- costurile aprobate prin ordin ANRE aferente serviciului de transport, serviciilor de sistem, serviciului prestat de operatorul pieței centralizate și serviciului de distribuție;

- costul previzionat aferent serviciului de furnizare;
- profitul reglementat al activitatii de furnizare a energiei electrice, a carui valoare se determina ca 1,5% din costul total (achizitie, transport, distributie, servicii de sistem, operare piata, furnizare) al activitatii de furnizare a energiei electrice;
- corectiile de venit din etapele anterioare de aplicare a tarifelor reglementate, a tarifelor CPC si a tarifelor UI la consumul clientilor finali.

Obligatiile furnizorului de energie electrica in alocarea costurilor:

Furnizorul de energie electrica va aloc costurile comune activitatilor de furnizare reglementate si/sau nereglementate in functie de urmatoarele principii:

- cauzalitate economica - atribuirea costurilor acelor activitati care le-au determinat;
- obiectivitate - atribuirea costurilor pe baza obiectiva;
- transparenta - atribuirea pe baza de reguli definite;
- continuitate - atribuirea pe baza unor reguli care se pastreaza in timp; cu modificari numai in situatii necesare si justificate.

Astfel, furnizorul de energie electrica trebuie sa respecte metodologia aprobata de catre ANRE, referitor la segmentul de furnizare, scopul acestora fiind sa atinga sau chiar sa depaseasca tintele stabilite de catre ANRE.

Obiectivele strategice la nivelul EFSA

Principalele obiective considerate de catre EFSA pentru anul 2018 se refera la:

- realizarea tintelor bugetare;
- implementarea tehnologiei in relatia cu clientii;
- rationalizarea si modernizarea centrelor de relatii cu clientii;
- reducerea cheltuielilor operationale la 1000 lei venituri;
- reducerea creantelor restante;
- cresterea gradului de satisfactie a clientilor;
- introducerea de noi servicii complementare;
- achizitionarea de certificate verzi la nivelul cotei anuale obligatorii stabilite de ANRE.

Programul de investitii al EFSA

Principalele investitii ale EFSA vor cuprinde in principal:

- a) Implementare sistem informatic pentru gestiunea relatiei cu clientii (CRM) inclusiv a unui portal dedicat partenerilor (parteneri.electrica.furnizare.ro);
- b) îmbunătățirea interacțiunii cu utilizatorii finali și partenerii Electrica Furnizare SA prin diversificarea canalelor prin care sunt oferite serviciile de asistență a clienților (asistenta.electrificafurnizare.ro), a programelor de retenție și automatizarea fluxului de încasări prin implementarea funcționalităților de interogare a soldului on-line de către parteneri prin intermediul unor servicii web dedicate;
- c) Implementarea unui portal dedicat automatizării fluxului de achiziții (achizitii.electrificafurnizare.ro);
- d) Continuarea implementării soluțiilor de consolidare a datelor, analiza decizională și raportare managerială începute în 2016 (Business Intelligence);
- e) Modernizarea și/sau amenajarea de Oficii comerciale/ Puncte de lucru cu clienții.

La fundamentarea bugetului anual Electrica Furnizare a avut in vedere prognozele de consum de energie electrica pentru anul 2018 defalcate pe tipuri de tarife aplicate clientilor finali dupa cum urmeaza:

Variatia volumelor furnizate

Indicator	Piata Concurrentiala	Piata Reglementata	Total Energie Furnizata
Volume Bugetate 2018 GWh	3.356	4.943	8.299
Volume 2017 GWh	4.172	5.055	9.227
B 2018 vs 2017	(816)	(112)	(928)
B 2018 vs 2017 (%)	-20%	-2%	-10%

Comparativ cu 2017, este previzionata o scadere de 10% in cantitatile vandute pe piata de retail in contextul unei cresteri semnificative a concurentei in piata de furnizare precum si orietarii companiei spre profitabilitate crescuta, comparativ cu orientarea precedenta catre cota de piata.

Ipoteze pentru buget 2018

Segmentul de piata reglementata

- Prognozele de consum pentru semestrul I al anului 2018 se bazeaza pe date istorice din anii precedenti, ajustate cu estimarile pentru anul in curs;
- Corelarea veniturilor prognozate cu valorile din ordinul ANRE nr. 42/20.12.2017 pentru tarifele aplicate FUI (furnizorilor de ultima instanta) in semestrul I al anului 2018;
- Costul de achizitie avizat de ANRE pentru vanzarile la tarife CPC (componenta piata concurentiala) pentru semestrul I al anului 2018 si estimat in linie cu semestrul I pentru semestrul II 2018.
- Profitul reglementat de 1,5% din costuri se mentine nemodificat in 2018;

Segmentul de piata concurentiala

- Prognozele de consum pentru 2018 se bazeaza pe date istorice din anii precedenti, ajustate cu estimarile pentru anul in curs;
- Mentinerea in portofoliul de clienti pentru anul 2018;
- Preturile de achizitie a energiei electrice din contractele utilizate la acoperirea prognozelor de consum sunt aliniate cu preturile existente pe platformele pietelor la termen (forward), administrate de OPCOM (Operatorul Pietei de Energie Electrica si Gaze Naturale);
- Costurile serviciilor asigurate de OPCOM pentru administrarea si tranzactionarea pe piete, au fost adaugate la toate categoriile de clienti.

Alte prezumtii relevante

- Segmentul de Piata de Echilibrare (PRE) va fi transferat de la ELSA la EFSA incepand cu data de 1 aprilie 2018.

5. REZULTATELE OPERATIONALE

Informatie financiara selectata din contul de profit si pierdere (BVC)

Indicator mii RON (000 RON)	Realizat 2017	Buget 2018	B 2018 vs 2017	B 2018 vs 2017 %
Venituri din energie si gaz	3.330.746	3.387.000	56.254	2%
Venituri din vanzarea "en-gross"	105.941	50.717	(55.224)	-52%
Venituri din piata de echilibrare (PRE)	-	199.952	199.952	-
Achizitie energie	(1.865.773)	(1.833.662)	32.111	-2%
Cheltuiala cu Transport si Distributie	(1.426.850)	(1.301.328)	125.522	-9%
Cheltuieli cu piata de echilibrare (PRE)	-	(195.827)	(195.827)	-
Marja Operationala	144.064	306.852	162.788	113%
Certificate verzi si energie reactiva (Net)	(3.892)	-	3.892	-
Costuri de furnizare	(196.053)	(202.318)	(6.265)	3%
Alte venituri	81.815	46.220	(35.595)	-44%
Alte cheltuieli	(10.836)	(26.372)	(15.536)	143%
EBITDA	15.098	124.382	109.284	724%
Amortizare si Depreciere	(12.665)	(16.691)	(4.026)	32%
EBIT	2.433	107.691	105.258	4.33%
Rezultat financiar (Net)	2.168	200	(1.968)	-91%
Cheltuiala cu impozitul pe profit	(3.036)	-	3.036	-
Rezultat Net (pierdere)/profit	1.565	107.891	106.326	6.79%

Comparativ cu rezultatul pentru 2017, EFSA a bugetat o crestere de 109.284 mii RON la nivel de EBITDA si de 106.326 mii RON la nivel de rezultat net.

Cele mai importante influente provin din:

- Crestere in marja operationala de 162.788 mii RON (113% an la an);
- Crestere in costurile de furnizare de 6.265 mii RON (3% an la an);
- Scadere in profitul din alte activitati de 51.130 mii RON (72% an la an);
- Crestere in amortizare de 4.026 mii RON (32% an la an);
- Scadere in rezultatul financiar cu 1.968 mii RON (91% an la an);
- Scadere in cheltuiala cu impozitul pe profit de 3.036 mii RON;

Marja operationala – Marja din energie

Comparativ cu valorile realizate in 2017, marja operationala este estimata sa creasca cu **162.788 mii RON** (113% comparativ cu anul trecut).

Cea mai importanta influenta rezulta din cresterea pretului mediu de vanzare cu 22% rezultand o variatie pozitiva in suma de **368.414 mii RON**.

Al doilea impact semnificativ este reprezentat de cresterea pretului mediu de achizitie cu 12%, generand o variatie negativa de **195.491 mii RON**.

Efectul volumelor furnizate genereaza o variatie negativa de **14.489 mii RON**, generata de o scadere de 10% in volume (928 GWh).

Impactul general al pretului de vanzare estimat, al pretului de achizitie si al variatiei volumelor, determina o variatie pozitiva a marjei totale de 37,5 RON/MWh in bugetul pe 2018, comparativ cu marja realizata in 2017.

Marja operationala – Alte influente

Segmentul de furnizare gaze si piata de echilibrare (PRE) au un impact pozitiv in EBITDA de **4.355 mii RON**, considerand ca 2018 este primul an complet de activitate si obiectivul de a creste pozitia companiei pe piata de furnizare gaze iar piata de echilibrare se va transfera de la ELSA la EFSA incepand cu 1 aprilie 2018.

Costurile de furnizare

Costurile de furnizare estimate cresc cu 3% reprezentand **6.265 mii RON** (an la an), in principal datorita cresterii costurilor de promovare si cele aferente cheltuielilor cu personalul (au fost bugetate 100 de plecari voluntare).

Alte cheltuieli / venituri

Rezultatul net din alte venituri si cheltuieli a scazut cu 72% reprezentand **51.130 mii RON** ca urmare a unor evenimente nerecurente din 2017 (impact provizioane si ajustari de valoare, penalitati facturate furnizorilor pentru incetare contracte de furnizare energie).

Alte influente

Deprecierea si amortizarea au crescut cu **4.026 mii RON** (variatie negativa), ca urmare a cresterii rezervei din reevaluare, recunoscuta la 31 decembrie 2017, in urma reevaluarii terenurilor si cladirilor, precum si din cauza transferului segmentului de PRE de la ELSA la EFSA.

Rezultatul net financiar (cheltuiala)/venit a scazut cu 1.968 mii RON ca urmare a modificarii nefavorabile a pozitiei de numerar.

Cheltuielile estimate cu impozitul pe profit sunt zero in 2018, generand o variatie pozitiva de 3.036 mii RON, datorita faptului ca EFSA are pierdere fiscala reportata .

Ca urmare a tuturor influentelor mentionate anterior, EFSA estimeaza crestere in EBITDA de **109.248 mii RON**, crestere in EBIT de **105.258 mii RON** si crestere in rezultatul net de **106.326 mii RON**.

6. Factorii cheie, directii si tendinte de piata semnificative ce afecteaza rezultatele operatiunilor Electrica Furnizare SA

Consiliul de administratie face distinctie intre factorii cheie, directiile si tendintele de piata semnificative pe care nu le poate controla si acelea pe care le poate controla (desi de multe ori doar intr-o masura limitata).

Factorii cheie, directiile si tendintele de piata semnificative pe care Consiliul de Administratie nu le poate controla includ:

- cadrul general de reglementare si cadrul legal in care Electrica Furnizare isi desfasoara activitatea;
- tarifele reglementate aprobate de ANRE (transport, distributie, furnizare, etc.);
- costul cu achizitionarea energiei electrice;
- tendintele macroeconomice in economia Romaniei si cererea de energie electrica;
- excelenta operationala pentru eficienta si calitate;
- asigurarea unei forte de munca dedicata si calificata;
- cele mai bune standarde de guvernanta corporativa.

Factorii cheie si directiile pe care Consiliul de administratie le poate controla cel putin partial, includ investitiile de capital ale Grupului si parte din cheltuielile operationale.

O parte importanta a strategiei de afaceri a EFSA o constituie:

- reorganizarea proceselor si realocarea resurselor;
- promovarea solutiilor moderne de gestiune a clientilor prin implementarea unor aplicatii informatice performante;
- optimizarea costurilor;
- dezvoltarea de servicii si produse noi;
- cresterea competitivitatii;
- achizitionarea capacitati de productie din surse regenerabile.

Avand in vedere ca Electrica Furnizare activeaza pe o piata puternic concurentiala in care produsul vandut, energia electrica, nu se diferentiaza de la un furnizor la altul, avantajul competitiv poate fi obtinut prin eficientizarea costurilor, servicii suplimentare puse la dispozitia clientilor, actiuni de fidelizare si mijloace moderne de comunicare si plata.